

ת"פ 14778/04/16 - מדינת ישראל נגד ג'אלב אבו צוי (עציר) - הובא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 14778-04-16 מדינת ישראל נ' אבו צוי(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל - המאשימה
באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד ויזן

נגד
ג'אלב אבו צוי (עציר) - הובא -
הנאשם
ע"י עו"ד תילאווי

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירות של **סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה** לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"], **חבלה חמורה** לפי סעיף 333 לחוק העונשין ו**נהיגה ללא רשיון נהיגה** לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 [להלן: "פקודת התעבורה"].

2. מהכרעת הדין ומכתב-האישום עולה, כי עסקינן במרדף משטרתי שהתרחש ביום שבת, 26.3.16, בכביש 4 ובגבעת שמואל, אחרי רכב בו נהג הנאשם, שמעולם לא החזיק ברשיון נהיגה ישראלי, ואשר הסתיים בחבלות חמורות לשני אזרחים ולשוטר.

ביום 26.3.16, בסמוך לשעה 10:00, הציבו השוטרים ק' ב' [להלן: "השוטר ק'"] וא' א' [להלן: "השוטר א'"] מחסום משטרתי בגבעת שמואל, בכביש 471 בסמוך לירידה לכביש 4 לכיוון דרום, לצורך בידוק שגרתית של נהגים ואיתור דרושי חקירה.

באותה עת נהג הנאשם בגבעת שמואל ברכב מסוג גולף המצוי בבעלותו. הנאשם הבחין במחסום, עצר את רכב הגולף על אי תנועה מספר מאות מטרים מהמחסום, והחל בנסיעה אחורנית על-מנת להימלט מפני השוטרים.

כשהבחינו השוטרים ק' וא' בנאשם ובהתנהלותו, הדליקו אורות מהבהבים, הפעילו את הסירנה בניידת, והחלו דולקים בעקבות הנאשם תוך שהוא חוצה מספר צמתים ברמזור אדום במהלך המרדף ברחובות

בגבעת שמואל. הנאשם ביצע פניית פרסה והמשיך בנסיעה פרועה ברחוב בעיר וכמעט פגע בשני הולכי רגל על מעבר חצייה. תוך כדי המרדף, השוטרים כרזו לנאשם מספר פעמים שיעצור את רכבו, אך הנאשם המשיך בהימלטותו.

השוטרים המשיכו בנסיעה מהירה אחר הנאשם, כשבשלב מסוים פנה לכביש 4 ונהג בו לכיוון צפון, פנה שמאלה בצומת גהה לרחוב ז'בוטינסקי בבני ברק, תוך סיכון העוברים והשבים, ולאחר מספר מאות מטרים פנה פניית פרסה ברמזור אדום. השוטרים ניגחו קלות את רכב הגולף באמצעות הניידת, פעמיים, במטרה לעצרו, אך הנאשם המשיך בנסיעתו הפרועה והמהירה.

הנאשם הגיע שוב לכביש 4 לנתיב הנסיעה לכיוון דרום, אך נסע בו בניגוד לכיוון התנועה תוך שאילץ נהגים לסטות עם רכבם, ובעוד השוטרים דולקים בעקבותיו. אותה העת נהג ב.פ. [להלן: "ב'"] ברכבו מסוג שברולט בנתיב הנסיעה לכיוון דרום, ולצידו אשתו, מ' פ' [להלן: "מ'"]. במהלך המרדף של השוטרים אחרי הנאשם, סמוך לאזור אם המושבות, התנגשו הניידת והשברולט חזית בחזית [להלן: "התאונה"].

לאחר התאונה, המשיך הנאשם בנסיעה מרחק נסיעה קצר, עשה פניית פרסה והחל לנסוע בכביש 4 מכיוון צפון לדרום, כשהוא חולף על פני מקום התאונה והבחין בה ובתוצאותיה.

כתוצאה מהתאונה, מ' נפצעה קשה מאד, סבלה משברים פתוחים בגפיים התחתונות וביד שמאל, דימום עם שבר בגולגולת, התנקבויות במעי, והיתה מונשמת ומורדמת נכון למועד הגשת כתב האישום, כשבמהלך אשפוזו עברה מספר ניתוחים לאיחוי השברים ולכריתת חלקים מהמעי וצפויה לעבור ניתוחים נוספים.

השוטר א' נפצע באורח קשה כתוצאה מהתאונה, בכך שנגרמו לו שברים בחוליות הצוואר, שבר באף, שברים בבסיס הגולגולת, דימום פנימי, הפרשת חומרים מהאוזניים ופגיעה עצבית בחלק השמאלי של הפנים.

ב' נפצע כתוצאה מהתאונה, בכך שנגרם לו חתך גדול בברך, שברים בצלעות, שבר בשורש כף היד והמטומות בכל חלקי גופו.

השוטר ק' גם הוא נפצע כתוצאה מהתאונה והובהל לבית-החולים לקבלת טיפול רפואי.

בנוסף, נגרמו נזקים קשים לניידת המשטרה ולרכב השברולט, המפורטים בסעיף 21 לכתב-האישום.

ראיות לעונש

ראיות מטעם התביעה

3. ב"כ המאשימה הגיש את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ע/1) ממנו עולה, כי לחובתו של הנאשם

11 הרשעות החל משנת 1982, מבתי-משפט השלום ומבתי-דין צבאיים, ובמגוון עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, זיוף מסמכים והתחזות לאחר, הפרעה לשטר וגניבה.

הנאשם, כבן 54, ריצה מספר מאסרים בפועל המסתכמים בכ- 3 שנות מאסר.

4. הוגש גיליון רישום תעבורתי של הנאשם (ע/2) ממנו עולה, כי הורשע בחודש יוני 2018 בבית-משפט לתעבורה בירושלים בנהיגה ללא רישיון נהיגה שאותו מעולם לא הוציא, עבירה מיום 5.12.15 (3 חודשים לפני האירועים בתיק דנן), כאשר הוטל עליו מאסר על-תנאי, פסילה בפועל ועל תנאי. בנוסף, לחובתו מספר הרשעות שבגינן קיבל קנס, וכן כאלה שהתיישנו.

ראיות מטעם ההגנה

5. ב"כ הנאשם הגיש מספר מסמכים משפטיים בעניינו של הנאשם: בקשה לעיכוב הליכים בתיק פלילי בבית-משפט השלום בירושלים, שנענתה בחיוב ביום 28.8.14.

כן צירף העתר מבג"צ 5200/09 **פלוני נגד מדינת ישראל** [7.1.10], כאשר הוצא צו ביניים האוסר על הרחקתו של העותר מישראל עד למתן החלטה אחרת, ובחינת שאלת המאויימות כלפי העותר במובנה הרחב והכולל. ייאמר כבר, כי עיון במסמך מעלה, כי ככל הנראה אינו קשור לנאשם.

מסמך מאל"מ אורי מנד"ס מיום 22.1.13, ממנו עולה כי עניינו של הנאשם נדון במסגרת ועדת המאויימים שהתקיימה בדצמבר 2012, ואין בכוונתו לשנות את החלטת הוועדה אך החליט לאפשר לנאשם היתר שהיה למשך שבוע נוסף על מנת למצות הליכים.

טיעוני הצדדים

6. לבקשת ב"כ הצדדים, הטיעונים לעונש הוגשו בכתב. ב"כ המאשימה התייחס לערכים המוגנים ולפוטנציאל הסיכון למשתמשים בדרך אשר התממש בעניינו של הנאשם. הדגיש, כי הנאשם נסע בניגוד לכיוון התנועה בכביש 4, אגב הימלטותו מניידת משטרה, הניידת התנגשה ברכב נהוג בידי אזרחים, ובשל כך נגרמה תאונת דרכים בה נפגעו באופן קשה שוטרים ואזרחים.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה ולכך שקיים "עונש מוצא" של 4 שנות מאסר בפועל, וסבור כי בשל רצף ביצוע העבירות יש לקבוע מתחם ענישה אחד, באופן שישקף את החומרה היתרה של נסיבות ביצוע העבירות ובעיקר את תוצאותיהן הקשות.

ב"כ המאשימה טען, כי אלמלא נגרמה התאונה, והנאשם היה מואשם רק בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עדיין מדובר ברף חומרה גבוה המצדיק קביעת מתחם עונש שנע בין 3 ל- 6 שנות

מאסר. בשל הנסיבות החמורות ובעיקר בשל תוצאותיה הקשות והחריגות של התאונה שאירעה בשל נהיגתו הפרועה והמסוכנת של הנאשם, עתר לקבוע מתחם ענישה שנע בין 4 ל- 7 שנות מאסר.

ב"כ המאשימה הפנה לעברו הפלילי המשמעותי של הנאשם. ציין, שהנאשם ניהל את משפטו, כאשר אין לזקוף זאת לחובתו, אך אין הוא ראוי להקלה לו היה חוסך מזמנו של בית-המשפט.

על כן, לאור גילו של הנאשם, עברו הפלילי והעובדה שלא נטל אחריות על מעשיו, עתר לגזור עליו מאסר בפועל המצוי בחלק העליון של מתחם הענישה, פסילה בפועל ממושכת, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי משמעותי לשוטר א' ולמ'.

בנוסף, חרף העובדה שבקשת החילוט אינה מפורטת בכתב-האישום, עתר להורות על חילוט רכב הגולף, כאשר שאלת בעלותו של הנאשם עליו אינה שנויה במחלוקת.

7. בטיעונו הכתובים, ביקש הסניגור לשכנע, כי במקרה דנן מדובר בעבירת סיכון ח"י אדם שנמצאת ברף חומרה נמוך. לא נטען בכתב האישום כי הנאשם התנגש בניידת משטרה או ברכב אחר, ולא נטען כי רכבו של הנאשם עלה על מדרכה או אי תנועה או פגע בעוברי אורח או בנוסעים.

מידת אשמו של הנאשם בגרימת התאונה והחבלות שנגרמו כתוצאה ממנה היא נמוכה מאוד, שכן מהקביעות בהכרעת הדין עולה, כי החבלה נגרמה כתוצאה מהתנגשות רכב המשטרה ברכב האזרחי, והנאשם לא גרם באופן ישיר לתאונה. כמו-כן, לא הוכח כי המדובר באירוע מתוכנן.

בהכרעת הדין נקבע כי הנאשם אשם בתאונה, אך זאת בשל העיקרון שהיה עליו לצפות את התרחשות התאונה. לגישת הסניגור, לא ניתן להתעלם מאשמת המשטרה, התנהגותה הלא סבירה במהלך המרדף ושיקול-הדעת המוטעה שהביא להמשיך במרדף. לשוטרים היתה היכולת להפסיק את המרדף, אז התאונה לא הייתה מתרחשת. על כן, חלקו היחסי של הנאשם בחבלות שנגרמו הוא נמוך.

לגישת הסניגור, הקביעה בהכרעת-הדין לפיה אחריותו של הנאשם מבוססת על עקרון הצפיות משמעותה כי הנאשם פעל בקרבה לסייג לאחריות פלילית.

לאור נסיבות אלו, ב"כ הנאשם עתר למתחם ענישה שנע בין 2 ל- 4 שנות מאסר.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות טען, כי הפגיעה של העונש בנאשם היא אקוטית נוכח מצבו הרפואי. לנאשם אין אדם בישראל שיכול לבקרו מלבד עורכי דינו, והוא מצוי בתנאי בידוד בכלא בשל היותו מוגדר "משת"פ", על כל המשתמע מכך.

הנאשם כבן 55, היה נשוי לאזרחית ישראלית ולהם 6 ילדים אזרחי ישראל המתגוררים בישראל, חוץ מבת אחת שמתגוררת בירדן.

הנאשם עבד בשיפוצים בישראל ובשטחים במשך שנים רבות. במקביל, עסק במשך יותר מעשור בתיווך של מכירת קרקעות בשטחים מערבים ליהודים, כאשר עיסוקו חייב אותו להתנהל בדיסקרטיות, עד שפעילותו

נחשפה והוא מצא את עצמו מאוים. במשך תקופה ארוכה נאלץ לנדוד בין מקומות שונים ולשהות במאסר בארץ בגין שהייה בלתי חוקית. הסניגור טען, כי הנאשם היה מוגן על-יד מדינת ישראל מכוח היתרי שהייה זמניים שניתנו לו על-ידי ועדת המאוימים, ולאחר מכן מכוח צו איסור הרחקה במסגרת עתירה, עד לקבלת מעמד חוקי בשנת 2013.

הסניגור הפנה למצבו הרפואי של הנאשם, שסובל מבעיות במעינים ובקיבה, נלקח מתאו לבדיקות בבית- חולים ולאחרונה עבר ניתוח "שבר".

עוד טען, כי בית-המשפט מתבקש שלא להתעלם מאופן החקירה המעליב שננקט כלפי הנאשם, כאשר אין חולק שמדובר במעשה לא חוקי ולא מקובל אשר פגע בנאשם קשות. הנאשם מצר על תוצאת האירוע ומאחל לנפגעים החלמה מהירה. עתר להשית על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של המתחם.

8. הנאשם מסר את דבריו לבית-המשפט בישיבה אליה לא התייצב הסניגור (בשל מחלת אביו, אך לאחר מספר דחיות) ובטרם הוגשו הטיועונים לעונש בכתב. הנאשם תיאר, כי הוא מצוי במעצר תקופה של שנתיים וחצי, הכלא הוא מקום מפחיד, והוא חש כי הוא שונה מאוכלוסיית העצורים - כשבנוסף, סבל מהתנכלות מצד עצורים יהודים. בינתיים, עבר ניתוח בכלא, לאחר שהמתין מספר פעמים לטיפול רפואי בבית- חולים, והיה אזוק מהבוקר עד הערב. מסר, שהוא "אכל אותה" בכסף, בגוף שלו ובהזנחת הטיפול בשיניו.

דין והכרעה

9. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

10. הנאשם במעשיו פגע באופן מוחשי במספר ערכים מוגנים, שבמרכזם הסיכון למשתמשים בדרך, לצד פגיעה בחוק ובאוכפיו ובערעור תחושת הביטחון של הציבור ונפגעי העבירות. בענייננו, הסיכון התממש, שכן האירוע הסתיים בפגיעות קשות ביותר בנפש - לשוטר ולאזרחית תמימה, כך שהפגיעה בערכים המוגנים היא בעוצמה גבוהה מאד.

וכך נכתב בע"פ 291/13 אבראהים נגד מדינת ישראל (מיום 22.12.13):

"העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה".

כן ראו דברי בית-המשפט העליון מן העת האחרונה:

"עבירת המרדף פוגעת בצורה ישירה בביטחון האישי של עובר דרך. כל חטאו הוא שעשה שימוש בכבישי המדינה. טול המקרה שבפנינו. המעשה נמשך כעשרים דקות במהלכו המערער נסע בניגוד לכיוון התנועה, תוך התעלמות חוזרת ונשנית מרמזור אדום שניצב בפניו. מספר כלי רכב, ביניהם רכב השייך למשטרה, נאלצו לסטות מהדרך על מנת שלא להיפגע. התנהגות כזו יוצרת מצב של התמוטטות דיני התעבורה, על כל הסיכון הכרוך בכך. אין לאפשר תוהו ובוהו בנתיבי התחבורה..." (ראו בע"פ 4763/17 ותד נגד מדינת ישראל [29.1.18], פסקה 2).

11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין, יש לציין לחומרה כי תחילת האירוע בנהיגה בלתי מורשית של הנאשם במכונית אותה רכש, שהסלימה לנהיגה פרועה ומשולחת רסן לאחר שהבחין במחסום, בנסיון להימלט משוטרים. מעובדות כתב-האישום ומעדויות השוטרים בתיק עלה באופן ברור, שהנאשם אכן סיכן עוברים ושבים שהלכו לתומם ברחובות העיר ביום שבת, כמעט ופגע בהולכי רגל שהלכו כדין במעבר חציה, ואף חצה מספר צמתים באור אדום. נהיגתו זו עוררה, בצדק, את חשדם של השוטרים אשר איישו את המחסום, באותם ימים שהיו ימים טעונים ומתוחים. חלף האפשרות המתבקשת שעמדה בפני הנאשם לעצור את הנהיגה האסורה במספר שלבים של האירוע - לרבות לאחר שהניידת ניגחה את רכבו - ולמנוע את הסלמת האירוע, הגדיל הנאשם לעשות ובחר לנהוג בעורק תחבורה ראשי בניגוד לכיוון התנועה.

12. באשר להמשך ההשתלשלות, בהכרעת הדין (עמ' 22, פסקה 69) קבעתי כך:

"הראיות בתיק מלמדות על כך, כי נהיגתו הפרועה והמסוכנת של הנאשם בעורק תחבורה ראשי, ובניגוד לכיוון התנועה, היא שאילצה את השוטרים להמשיך במרדף אחריו, כשכאמור, השוטר א' סבר בשלב זה כי המדובר באירוע פח"ע. בסופו של יום, ניידת המשטרה התנגשה ברכב האזרחי, אותו יש לראות כ"גורם הזר המתערב". בנסיבות מובהקות אלו, כשנהיגתו הפרועה של הנאשם, שהיתה בשיאה בנקודה זו, היא שיצרה את הסיכון מלכתחילה, ניתן לקבוע - לטעמי ללא קושי - כי קיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי, כאשר לא יכולה להיות מחלוקת, כי כל אדם סביר יכול וצריך היה לצפות כי כתוצאה מנהיגה פרועה בניגוד לכיוון התנועה, ובעוד ניידת מקיימת מרדף אחר הרכב, תתנגש הניידת ברכב אזרחי תמים אשר נוסע בכביש, כדין, ובכיוון התנועה. כשנאשם עצמו יוצר את הסיכון הממשי, קיים צורך לקבוע כקביעה נורמטיבית כי אדם סביר היה מחוייב לצפות את התוצאה והאפשרות כי נוסעים תמימים בכביש ייפגעו, ואפילו באופן אנוש".

בדברים אלו יש כדי לדחות את טענת הסניגור באשר לחלקו היחסי של הנאשם בתאונה. הנאשם הוא שיצר את הסיכון באופן מובהק, כשאלמלא נהיגתו הפרועה בשיא האירוע לא היו נגרמות תאונת הדרכים והפגיעות בנפש הקשות למ' ולשוטר א'.

13. ואכן, הנזקים שנגרמו כתוצאה מהמרדף ומהתאונה הם חמורים וקשים. ארבעה אנשים נפצעו כתוצאה מנהיגתו הפרועה של הנאשם, כאשר הנוסעת ברכב האזרחי, מ', נפצעה קשה מאד כפי שפורט לעיל, במהלך אשפוז עברה מספר ניתוחים לאיחוי השברים ולכריתת חלקים מהמעיי וצפויה היתה לעבור ניתוחים נוספים.

השוטר א' נפצע באורח קשה כתוצאה מהתאונה, בכך שנגרמו לו שברים בחוליות הצוואר, שבר באף, שברים בבסיס הגולגולת, דימום פנימי, הפרשת חומרים מהאוזניים ופגיעה עצבית בחלק השמאלי של הפנים. בבית-המשפט העיד השוטר א' באשר למצבו לאחר הפגיעה, כשבשעת מתן העדות (כ - 10 חודשים לאחר האירוע) מצוי היה עדיין בשיקום, סבל מפוסט טראומה, היה עם פלטינות בצוואר ומכשירי שמיעה בשל פגיעה עצבית בשתי האוזניים, וכן סבל מפגיעות קוגניטיביות (הכרעת-הדין עמ' 4 - 5, אסופת מסמכים רפואיים שהוגשה בהסכמה - ת/17).

ב', בן זוגה של מ', נפצע כתוצאה מהתאונה, בכך שנגרם לו חתך גדול בברך, שברים בצלעות, שבר בשורש כף היד והמטומות בכל חלקי גופו.

השוטר ק' נפצע כתוצאה מהתאונה והובהל לבית-החולים לקבלת טיפול רפואי.

בנוסף, נגרמו נזקים קשים לרכוש - לניידת המשטרה ולרכב השברולט, המפורטים בסעיף 21 לכתב-האישום.

נראה, כי אך בנס לא הסתיים האירוע בתוצאות קטלניות לשוטרים ולאזרחים שנפגעו, לעוברי האורח בעיר ולמשתמשים בדרך.

14. לעניין מדיניות הענישה באופן כללי ייאמר, כי מבית-המשפט העליון יוצא מסר ברור של הצורך להחמיר בענישה עם נאשמים המסכנים את שלום הציבור בדרכים:

"בית משפט זה עמד בעבר על הצורך להחמיר בעונשם של אלו המסכנים את שלום הציבור במסגרת נהיגה פראית ומסוכנת... המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי." (ע"פ 1925/14 עלוש נ' מדינת ישראל [8.2.15], פסקה 11).

כן ראו קביעות בית-המשפט העליון בע"פ 7798/08 מדינת ישראל נ' שביקוב [22.1.09]:

"נדמה כי אין צורך לחזור ולהזכיר את המצב הנורא השורר בדרכים, לו תורם מה שמוגדר כ'גורם האנושי' משקל מכריע. את מחירו של נגע התאונות משלמים, כמעט כעניין של יום יום, רבים בחייהם, ולרוב מדובר באנשים תמימים שלרוע מזלם נקלעו לדרכו של נהג עבריין או כזה שחטא בחוסר תשומת-לב רגעית. ואם בכך לא די, אנו עדים בשנים האחרונות לתופעה חמורה נוספת, ששוב אינה נחלתם של יחידים. נהגים שנדרשים על ידי שוטרים לעצור, אם לבדיקה שגרתית או כתוצאה מביצוע עבירת תעבורה, נמלטים בנסיעה מהירה, וכתוצאה מכך מתפתח מרדף בו מסכנים הרודפים, הנרדף ואזרחים תמימים את חייהם. נוכח מציאות קשה זו נדרשו בתי המשפט להרים את תרומתם לביעור תופעה זו, בה כרוכים לא רק סכנה לכלל, אלא גם לזול מופגן ובוטה בחוק ובאלה השוקדים על אכיפתו. לפיכך, הנחה בית משפט זה את הערכאות הדיוניות להחמיר בעונשם של נהגים נמלטים... " (מתוך פסק-דינו של השופט א' לוי, פסקה 3).

15. עוד יש לציין את הלכת אבולקיעאן (ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נגד אבולקיעאן [11.11.04]) ולפיה נקבע מעין "עונש מוצא" של 4 שנות מאסר בפועל בגין ביצוע עבירה של סיכון חיי אדם בנסיבות של מרדף תוך סיכון המשתמשים בדרך, כשהודגש כי מצופה שרמת ענישה זו תיושם בפועל על-ידי ערכאות קמא.

בית-המשפט העליון הבהיר, כי הלכת אבולקיעאן עומדת איתן על רגליה גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין בהקשר של מתחם הענישה ההולם (ראו בע"פ 285/13 מוסטפא נגד מדינת ישראל [24.10.13] והחלטה מתקנת מיום 28.10.13, מפי כב' השופט עמית).

16. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתחשב במדיניות ענישה זו ובנסיבות ביצוע העבירות, הכוללות: נהיגה פרועה ומשולחת רסן של הנאשם, שמעולם לא החזיק ברישיון נהיגה ישראלי, התנהל אחריו מרדף בטבורה של עיר במהלכו סיכן באופן ממש הולכי רגל, תוך שהוא חצה מספר צמתים באור אדום ולבסוף נסע בעורק תחבורה ראשי בניגוד לכיוון התנועה, והאירוע הסתיים בתאונה של רכב המשטרה ברכב אזרחי ובפגיעות קשות מאד בנפש וברכוש, תאונה אותה אמור היה הנאשם לצפות.

17. עינתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים ובפסיקה נוספת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 8970/15 עיסא נגד מדינת ישראל [7.11.16]: המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם, הסעת שב"ח, התנגדות למעצר, נהיגה ללא רישיון, נהיגה בפסילה וללא ביטוח, תקיפת שוטר, ריבוי עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש וריבוי עבירות של גרימת נזק לרכוש ולאדם. ניידת משטרה סמויה הבחינה במערער, אשר הסיע שב"חים ברכבו, וכשהרכב עצר ברמזור, הורו

השוטרים למערער לעצור על ידי כריזה, כאשר אחד השוטרים רכן אל תוך הרכב הבורח וניסה למנוע את הבריחה. המערער האיץ את הנסיעה, בעוד השוטר נותר עם פלג גופו העליון בתוך הרכב ופלג גופו התחתון מחוץ לרכב, אחז בחגורת הבטיחות וניסה לגרום למערער לעצור את הרכב. החגורה ניתקה ולבסוף השוטר שחרר את אחיזתו ונשמט על הכביש. בהמשך, המערער נסע נגד כיוון התנועה, איבד את השליטה על הרכב והתנגש בשלושה כלי רכב וביושבים בהם, יצא מהרכב ונמלט בריצה עד שנתפס. נגרמו חבלות שונות לנוסעי הרכבים בהם התנגש וכן לשוטר, והם פונו לטיפול בבית החולים.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר. על המערער, בעל עבר פלילי מכביד, הושת עונש מאסר של 5 שנים, הופעלו מאסרים על תנאי, ובסך הכל הושת עליו מאסר בפועל בן 75 חודשים.

ערעור על חומרת העונש נדחה.

בעניינו של **אבולקיעאן**, הגישה המדינה ערעור על קולת העונש, לאחר שהמשיב הורשע על בסיס הודאתו בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם, ובית-המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 24 חודשי מאסר בפועל. המשיב בעל 36 הרשעות קודמות בעבירות תעבורה, אשר לא ציית להוראות שוטרים לעצור את הרכב בו נהג, ובעקבות כך התפתח מרדף. בשלב מסוים, כאשר תנאי הדרך חייבו את המשיב לעצור, זינקו לעברו שני שוטרים שניסו ללכוד אותו, אולם המשיב התעשת והחל בנסיעה תוך שהוא גורר עמו את השוטרים, כאשר אחד מהם נחבל בכף רגלו לאחר שנפגע מגלגל הרכב.

כידוע, בית-המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את העונש על ארבע שנות מאסר בפועל.

בע"פ 1925/14 **עלוש נגד מדינת ישראל** [8.2.15], נדון עניינו של מערער אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם, נהיגה בזמן פסילה ועבירות נלוות. המערער נהג ברכב כשהוא בפסילה, תוך שהסיע שוהה בלתי חוקי. כשהגיע למחסום משטרה, נסע המערער לאחור ונמלט במהירות תוך שחצה מספר צמתים באור אדום וביצע פניית פרסה שגרמה לניידת לעלות על קו הפרדה בנוי על מנת שלא להתנגש בו. בנוסף, חלף על פני מחסום דוקרנים, תוך התעלמות משוטרים שהורו לו לעצור, נסע בכביש 6 כשגלגלי רכבו מנוקבים ועצר רק לאחר שגלגלי הרכב התפרקו. למערער היה רשיון, אך הוא נפסל לפני שנים רבות ולא חידש אותו. לעניין נסיבותיו האישיות הוזכר, כי המערער כבן 49, בעל עבר פלילי מכביד הכולל הרשעות בעבירות סמים, רכוש ואלימות לרבות חטיפה, ונדון למספר מאסרים המצטברים ל - 105 חודשי מאסר. במהלך מאסרו האחרון בשנת 2004 עבר גמילה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין של 3- 6 שנים וגזר על המערער עונש מאסר בפועל בן 5 שנים.

בית המשפט העליון אישר את מתחם העונש ההולם ואת הענישה שהושתה, בצינו כי מדובר במרדף ארוך ומסוכן לאורך 50 ק"מ, אם כי בשונה מעניינו, לא התרחשה תאונה, לא היו נפגעים, והמערער לא הורשע בעבירת אלימות.

בע"פ 5229/12 **אלעס נגד מדינת ישראל** [7.11.13] נדון עניינו של מערער, אשר הורשע על-פי

הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ובנהיגה ללא רישיון. המערער, אשר מעולם לא החזיק ברישיון נהיגה, נהג ברכב, ושוטר אשר שהה במקום במסגרת פעילות משטרתית, הבחין במערער וחסם את הכביש עם רכבו. המערער התעלם מהוראות השוטר והמשיך בנסיעה, תוך שהשוטר נוסע אחריו וכרז לו לעצור. המערער נסע בניגוד לכיוון התנועה וגרם למספר רב של כלי רכב לסטות מנתיב נסיעתם או לבלום. ניידות נוספות אשר הצטרפו למרדף נסעו אחרי רכבו והמערער המשיך בשלו, עלה על אי-תנועה, נסע שוב בניגוד לכיוון התנועה והתנגש באוטובוס. בשונה מעניינו של הנאשם, לא נגרמו פגיעות בנפש, והמערער לא הורשע בעבירת אלימות.

למערער עבר פלילי מכביד, בין השאר בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בנסיבות דומות, בעבירות רכוש, תקיפת שוטר וסמים. בית-המשפט המחוזי סבר כי יש לתת משקל להתנהגותו החיובית בעת מעצרו (כאשר המערער השתתף בהליך טיפולי ושירות המבחן התרשם כי הוא פועל לקדם שינוי בחייו) ולנסיבותיו האישיות של המערער, שהיה אב לילד רך בשנים, וגזר עליו 66 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את ערעורו וציין, כי אכן ראוי היה לתת משקל נכבד לעובדה שהמערער לא למד את לקחו מהסתבכותו הקודמת ולעברו הפלילי ככלל.

ע"פ 291/13 **אברהים נגד מדינת ישראל** [22.12.13] (הוגש על-ידי ההגנה): המערער הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר לאחר שנשמעה חלק מפרשת התביעה, בעבירות של שהייה בישראל שלא כדין, נהיגה ללא רישיון, הסעת שוהים בלתי חוקיים, סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה ונהיגה ברשלנות תוך גרימת נזק לאדם ולרכוש. המערער, תושב הרשות הפלשתינאית, שהה בישראל ללא היתר, ונהג בעיר מודיעין מבלי שהיה מורשה נהיגה ובעודו מסיע ארבעה תושבי איזור. כשעמד בצומת ברמזור אדום עצרה לצידו ניידת משטרה, אז החל המערער בנסיעה מהירה תוך חציית הצומת בטרם התחלף האור ברמזור לירוק. הניידת החלה לדלוק אחר רכבו של המערער, אשר במהלך המרדף התעלם מקריאות השוטרים שהפצירו בו לעצור, המשיך בנסיעה מהירה ופראית תוך שהוא עובר בין נתיבים באופן שאילץ רכבים שנקרו בדרכו לסטות מדרכם כדי להימנע מפגיעה. לבסוף, הגיע לצומת בה עמדו רכבים ברמזור אדום, והוא נאלץ לבלום בלימת חירום. בשל המהירות הגבוהה בה הגיע לצומת, המערער פגע ברכב האחרון שעמד בנתיב הנסיעה, בו נסעו אותה עת בני משפחה. לאחר שניידת חסמה את דרכם, המערער ושאר הנוסעים יצאו מהרכב והחלו לברוח רגלית, והמערער המשיך במנוסתו עד שנעצר על-ידי שוטרים. לנפגעים, וביניהם שלושה קטינים, נגרמו חבלות והם נזקקו לטיפול רפואי.

בית-המחוזי השית על המערער עונש של 38 חודשי מאסר בפועל, כשהתחשב בקיומו של עבר פלילי בעבירות של שהייה בלתי חוקית הקשור בנסיבות הומאניות ייחודיות אשר הביאו להקלה בעונש.

בית-המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, ציין כי ראוי היה לקבוע מתחם שנע בין 3 - 5 שנות מאסר, ועל כן העונש שנגזר על מערער מצוי ברף התחתון תוך איזון הולם בין כל האינטרסים.

ע"פ 5626/14 **לנקין נגד מדינת ישראל** [2.8.15] (הוגש על-ידי התביעה): המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. המערער נהג ברכב בעודו בפסילה בניגוד לכיוון התנועה בעיר. שוטרים כרזו לו לעצור בצד, אך במקום לציית להם פתח המערער בנסיעה מהירה ופרועה ברחובות העיר, עקף כלי רכב בצורה מסוכנת ואילץ אותם לסטות מנתיב נסיעתם, גרם להולכי רגל לזוז אחורה והצידה על מנת לא להיפגע, חצה חמישה צמתים באור אדום, נסע על שטחי הפרדה, מדרכות ובניגוד לכיוון התנועה, ונמלט מניידות משטרה שחסמו את נתיב נסיעתו וכן מניידות שדלקו אחריו. הנסיעה הסתיימה כאשר ניסה להתחמק מאחת מניידות המשטרה על ידי ביצוע פניית פרסה פתאומית, אז התנגשה הניידת ברכבו. המערער נמלט מהרכב ולאחר מרדף רגלי נתפס על ידי השוטרים. בניגוד לעניינו של הנאשם, באירוע זה לא מתוארות פגיעות בגוף לשוטרים או לאזרחים.

בית-המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר, ולאחר שלקח בחשבון קיומן של 3 הרשעות קודמות (אם כי מעולם לא ריצה מאסר) ועבר תעבורתי הכולל 51 הרשעות, כשהמערער לא הביע חרטה על מעשיו, גזר עליו עונש מאסר בפועל בן 50 חודשים ופסילה בפועל למשך 4 שנים.

בית-המשפט העליון אישר את המתחם שנקבע, וערער על חומרת העונש נדחה.

ת"פ (מחוזי מרכז) 18626-06-16 **מדינת ישראל נגד בואטנה** [12.7.17]: הנאשם הודה בכתב-אישום מתוקן שגובש בהליך גישור והורשע בעבירות של סיכון חיי אדם, קבלת רכב גנוב, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה בשכרות, הפרעה לשוטר, פגיעה לפי סעיף 334 לחוק העונשין, היזק בזדון וכניסה לישראל שלא כדין. הנאשם, שמעולם לא הוציא רשיון נהיגה בישראל, קיבל לידיו רכב גנוב, ונהג בו כשבגופו סם מסוג מתדון. שוטרים כרזו לו לעצור, אך הנאשם לא נענה, סטה לשול השמאלי, עקף כלי רכב עומדים - תוך שפגע באחד מהם, ובהמשך חצה צמתים באור אדום. לכשנתקל במחסום, הנאשם נסע לכיוונו של שוטר, פגע בצידו השמאלי האחורי של אוטובוס ואילץ את השוטר להתחבא מאחורי האוטובוס. הנאשם עבר מחסום נוסף, ובשלב מסוים שוטרים ביצעו ירי לעבר גלגליו בניסיון לעוצרו. בהמשך הצטרף רכב ממשלתי למרדף, אך הנאשם פגע בו, גרם לו לאיבוד שליטה ולסחרור על הכביש, ולנהג נגרמו חבלות בגבו, צווארו, כתפיו וחזהו. לקראת סוף המרדף, הנאשם ניגח ניידת מספר פעמים, בהמשך איבד שליטה על הרכב ופגע במעקה הבטיחות ונעצר. הנאשם בעל עבר פלילי משמעותי, לרבות בעבירות זהות. נקבע מתחם ענישה שנע בין 36 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, ונגזר עליו עונש מאסר בפועל בן 57 חודשים - כאשר 48 חודשי מאסר בפועל נגזרו עליו בגין העבירות נושא גזר-הדין, והיתרה בגין הפעלת מאסרים על תנאי.

ת"פ (מחוזי ים) 57384-09-16 **מדינת ישראל נגד דבש** [22.3.18]: הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, תקיפה הגורמת חבלה ממשית לפי סעיף 380 לחוק העונשין, חבלה במזיד לרכב, הפרעה לשוטר, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה במהירות מופרזת, ובנהיגה כשברמזור אור אדום בצומת. בסמוך לשעה 23:30, נהג הנאשם ברכב בידועו כי הוא

פסול מלנהוג, יחד עם שני אחרים, מירושלים לתל אביב וחזרה. בסמוך לשעה 05:00 עצר הנאשם במחסום שהוקם במטרה לערוך בדיקות שכרות לנהגים. שוטר ומתנדב שהיו במחסום ניגשו לנאשם וביקשו ממנו להזדהות לפנייהם. הנאשם טען כי אין בידיו מסמכים מזהים, והשוטר הורה לנאשם לרדת מהרכב ולהתלוות אליו לניידת. הנאשם קפץ לתוך הרכב ונמלט מהמקום בנהיגה מהירה. בתגובה דלקו אחריו השוטר והמתנדב בניידת משטרה, תוך הפעלת סירנות וכריזה המורה לנאשם לעצור. הנאשם חצה מספר צמתים באור אדום. הוקם מחסום משטרה נוסף, וכאשר הנאשם התקרב למחסום, סימן השוטר שהיה במחסום השני לנאשם לעצור, אך הנאשם, שהבחין במחסום, המשיך בנסיעתו המהירה ללא האטה. השוטר רץ הצידה כדי שלא יפגע, שלף את נשקו וירה ירייה אחת לכיוון גלגלי הרכב במטרה לעצור את הנאשם, אך ללא הצלחה. הנאשם המשיך במנוסתו, תוך חציית צמתים באור אדום, ואילץ כלי רכב לסטות הצידה על מנת לא להתנגש בו. לאחר שחצה צומת נוספת באור אדום, התנגש ברכב מיניבוס, אשר חצה את הצומת באור ירוק. כתוצאה מההתנגשות הסתחררו המיניבוס והרכב של הנאשם מספר פעמים בצומת עד שבלמו, עמוד רמזור נשבר ונגרם נזק למעקה בטיחות. כתוצאה מההתנגשות, פונה נהג המיניבוס לבית החולים בעודו סובל מכאבים במרפק, בגב ובראש. כמו כן נגרם אובדן מוחלט למיניבוס. הנאשם כבן 21, נעדר עבר פלילי, אך לחובתו שתי הרשעות בתעבורה בגין נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים משנת 2016. שירות המבחן המליץ על ניסיון בקהילה טיפולית "מלכישוע", אך בהמשך, הוחלט להרחיקו מהקהילה עקב התנהגותו. נקבע מתחם ענישה שנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר, ועל הנאשם הושת עונש של 34 חודשי מאסר.

ת"פ (מחוזי מרכז) 32243-08-15 **מדינת ישראל נגד מצארווה** [30.5.16]: הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת רכב גנוב, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, תקיפת שוטר ושיבוש מהלכי משפט. הנאשם, אשר מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, נהג ברכב גנוב לכיוון מחסום קלקיליה, ושוטרים החלו במרדף אחריו. הנאשם נהג ברכב במהירות גבוהה מאוד, בין השאר חצה קו הפרדה ועבר לנתיב הנגדי תוך שנסע בניגוד לכיוון התנועה והמשיך בנהיגה פראית. בשלב מסוים הוצב מחסום משטרה בכביש שמעל כביש 6, החלו להיווצר פקקי תנועה, והשוטרים באמצעות הניידת ניסו לחסום את דרכו של הנאשם, שנהג באותה עת במהירות גבוהה מאוד. חרף העובדה שהבחין בניידת, הנאשם לא האט נסיעתו ולא נמלט לנתיב פנוי אלא המשיך ופגע בניידת עם הרכב הגנוב. כתוצאה מהתאונה הוטחה הניידת למרחק של 37 מטרים, התהפכה כאשר שני כלי הרכב ניזוקו קשות והשוטרים שהיו בניידת נפצעו. לאחד השוטרים נגרמה פציעת חזה אוויר ושבר דחוס של חוליה בעמוד השדרה והוא סבל מקונטוזיה מוחית. הוא פונה מחוסר הכרה ומונשם לבית חולים ושהה במחלקה לטיפול נמרץ במשך 3 ימים. לשוטר השני נגרמו כאבי גב וכאבים בבית החזה והוא אושפז למשך יומיים בבית חולים. לאחר התאונה הנאשם יצא מהרכב ושוטר רדף אחריו כאשר במהלך המרדף הסתתר הנאשם והחל לזרוק סלעים על השוטר, אשר נפגע ברגלו, נפל, ואיבד קשר עין עם הנאשם. במטרה להקשות על זיהויו ולהתחמק מהשוטרים גנב במקום חולצה כחולה ולבש אותה מעל חולצתו הלבנה. בהמשך, בסיוע מסוק אותר הנאשם, אז תקף את השוטר אשר הגיע למקום לסייע לשוטרים נוספים במעצרו, באמצעות בעיטות. ב"כ הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו יוטלו על הנאשם 66 חודשי מאסר בפועל הכוללים שני מאסרים על תנאי בני 6 חודשים כל אחד. בית המשפט השית מאסר של 5 שנים בגין התיק נושא גזר-הדין והפעיל את המאסרים על תנאי, כך שסך הכל הוטל על הנאשם העונש

עליו הוסכם.

18. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, נראה כי מתחם הענישה לו עתר התובע הוא מתון, ובהתאם לעתירתו אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 4 - 7 שנות מאסר בפועל לצד פסילה בפועל ממושכת ורכיבי ענישה כספיים.

19. בעניינו של הנאשם לא נטען ולא הוצג כל שיקול אשר מצדיק חריגה מהמתחם מטעמי שיקום (או מטעמי הגנה על שלום הציבור). על כן, עונשו ייגזר בתוך המתחם ויש להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40'א' לחוק העונשין.

20. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, יצוין, כי הנאשם כבן 54 שנים, ככל הנראה זכה למעמד חוקי בישראל בנסיבות שפורטו לעיל, והוא בעל משפחה - אם כי הוא אינו חי עימם. לטענת הנאשם, הוא סובל מבעיות רפואיות ומקבל טיפול בשב"ס (כשלא הוגשו מסמכים על כך).

לחובת הנאשם עבר פלילי משמעותי, אם כי הרשעותיו קשורות, בעיקר, לשהייה בלתי חוקית בישראל, כהרשעותיו הישנות מאד הן בעבירות גניבה, והוא ריצה כבר מספר מאסרים בפועל, אך בני כמה חודשים בלבד. לחובתו של הנאשם גם עבר תעבורתי (ע/2), לרבות מחודש יוני 2018 בגין עבירות שבוצעו 3 חודשים עובר לעבירות נושא גזר-דין זה, כאשר עיננו הרואות דפוס מתמשך של נהיגה ללא רשיון נהיגה.

21. אמנם עצם ניהול המשפט לא ייזקף לחובתו של הנאשם, אך הוא לא יהיה זכאי להתחשבות הניתנת למי שמודה במעשיו ולוקח עליהם אחריות. בהקשר זה ייאמר, כי לא נשמעה מילה של חרטה מפיו של הנאשם, אשר הביע עמדה קרבנית בדבריו לבית-המשפט.

22. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, כשהתחשבתי, בין השאר, בנסיבות המעשים והעושה, תוך שמירת יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת, החלטתי למקם את עונשו באמצע המתחם שנקבע, ואני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

66 חודשי מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו - 26.3.16.

12 חודשי מאסר על-תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות לפי סעיף 332 לחוק העונשין ו/או עבירות אלימות מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על-תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.

מורה על תשלום פיצוי על סך 15000 ₪ למ' פ' ולשוטר א' א'; הסכום הכולל של 30000 ₪ יופקד בקופת בית- המשפט עד ליום 1.4.19. לא יופקד הפיצוי במועדו, יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום גזר-הדין ועד התשלום המלא והגבייה תועבר למרכז לגביית קנסות.

ב"כ המאשימה יידע את נפגעי העבירות בדבר הפיצוי שנפסק, וימסור פרטיהם למזכירות בית-המשפט לאלתר.

פסילה מלקבל או להחזיק רשיון נהיגה למשך 8 שנים מיום שחרורו ממאסר.

בהעדר התייחסות ההגנה לנושא חילוט הרכב, אני מורה על חילוט רכב הגולף שבבעלותו בפועל של הנאשם, ושבאמצעותו בוצעו העבירות.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ג' תשרי תשע"ט, 12 ספטמבר 2018, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.